

delse af min Modstand anføre et bestemt Eksempel. Et Aktieselskab, hvis Forhold jeg nøje kender, købte for ca. 30 Aar siden en Part af sine egne Aktier i et Konkursbo. Det udbød disse Aktier til sine Aktionærer, men der meldte sig ingen Køber, fordi Aktierne ansaas paa det Tidspunkt ikke for at have synderlig Værdi. Aktierne blev da henlagte til Selskabets Reservefond, hvor de ligger endnu. Efterhaanden har de faaet mere Værdi, og Selskabet ønsker ikke nu at afhænde dem. Paa Aarsregnskabet opføres de til pari Kurs, hvilket omtrent svarer til en Trediedel af deres nuværende Værdi. De medvirker altsaa til at skabe en god solid Balance. Nu kan jeg ikke indse, med hvilken Ret det offentlige vil komme og sige: Disse Aktier skal I afhænde, I maa ikke beholde dem, og hvis I ikke afhænder dem, skal I ifalde en større Bøde eller ogsaa skal jeres Bestyrelse eller hvem det nu er i Fængsel. — Lige saa uberettiget forekommer det mig at være som almindelig Regel at ville paalægge Aktieselskaber, at de ikke maa tage egne Aktier i Pant. Jeg skal ogsaa her nævne et virkelig Eksempel: En Enke, der ejer nogle af disse Aktier, som hun nødig vil afhænde, fordi de giver et godt Udbytte — hun trænger til Penge til Hjælp for sine Børn — kommer til Selskabet og siger: Laan mig noget paa disse Aktier. Det gaar Selskabet ind paa paa det Vilkaar, at det af det aarlige Udbytte faar ordinær Sparekasserente af Laanet, og hvad Udbyttet udgør derudover, afskriver det paa Gælden, ligesom vedkommende Enke naturligvis har Ret til paa en hvilken som helst Tid at forlange sine Aktier tilbage mod at betale det, der endnu skyldes paa dem. Paa den Maade bliver hun hjulpet ud over Vanskeligheden, hun faar et større Laan der, end hun kunde faa andetsteds, thi Selskabet ved, hvad disse Papirer er værd. Hun faar Laanet til en billigere Rente, til den samme Rente, som Selskabet vilde faa, hvis det vilde sætte sine Penge i en Sparekasse. Naar en Række Aar er gaaet, vil hun kunne faa sine Aktier igen ubehæftede og altsaa uden at have haft Tab. Lovforslaget siger nu, at dette ikke maa finde Sted i Fremtiden, og Selskaber, som maatte have foretaget en saadan Transaktion, skal være pligtige til i Løbet af 3 Aar at afvikle dette Forhold og kræve et andet Pant. Jeg anser dette for et uberettiget Indgreb i Selskabets fri Raadighed over dets Midler.

Men der er ogsaa enkelte andre Bestemmelser, som forekommer mig at være uberettigede, og som jeg som Bladmand vil gøre opmærksom paa. Det hedder saaledes om Aktieselskabers Stiftelse, at indtil 10 Personer kan stifte et Aktieselskab og fordele Aktierne imellem sig uden at udstede nogen offentlig Indbydelse, men er der flere, skal der udstedes en saadan. De fleste eller i hvert Fald mange af vore politiske Dagblade er enten stiftede som Aktieselskaber eller senere gaaede over til at blive Aktieselskaber. Dersom man ved fremtidig Stiftelse af et saadant Selskab skal være pligtig til at fremsætte en offentlig Indbydelse dertil, vil jeg forudsætte, at ogsaa enhver maa have Lov til at tegne Aktier i det tilsigtede Selskab, og skønt det vel nok maa forudsættes, at de fleste, som melder sig for at tegne Aktier, er Personer, der har samme Opfattelse af det vedkommende Blads Betydning og politiske Standpunkt, som Indbyderne har, er det jo aldeles ikke udelukket, at ogsaa andre kan have Lyst til at komme ind i Selskabet, blandt andet for at kontrollere, hvorledes det overhovedet gaar. Disse tegnere Aktier og melder sig altsaa til Generalforsamlingen og har Stemmeret til at øve Indflydelse paa dennes Beslutninger ligesom i andre Selskaber. Nu hedder det i dette Lovforslag om Generalforsamlingen i Almindelighed, at der kan ikke uden enstemmig Beslutning af samtlige Aktieejere vedtages Bestemmelser om at gøre Indskrænkninger i Aktiernes frie Omsættelighed, eller om, at Aktieejerne skal være forpligtede til at lade deres Aktier indløse. Hvis der er en Aktionær, der er kommen ind af den Grund, jeg før nævnte, vil han modsætte sig, at der indføres saadanne Bestemmelser, og man vil altsaa ikke kunne indføre dem. Men det vil for Selskaber, som stifter politiske Dagblade, være nødvendigt at sikre disse Blade, saaledes at ikke en eller anden stor Kapitalist er i Stand til ved Opkøb af Aktierne at sætte sig i Besiddelse af Magten og derved træffe Bestemmelse om, hvorledes vedkommende Blad skal ledes. Det vil man ikke kunne hindre, hvis den Bestemmelse gennemføres. De fleste Aktieselskaber, der udgiver Blade, har Bestemmelser af den Art til at sikre, at Aktierne bliver paa de rette Hænder, men det vil de ikke kunne, hvis denne Bestemmelse gennemføres.

Dernæst er jeg ogsaa noget i Tvivl, om det er rigtigt, saaledes som det bestemmes i Overgangsbestemmelserne, der fin-